

NOTA INFORMATIVĂ
la proiectul Hotărîrii Guvernului cu privire la delegarea juriștilor secunzi
la Curtea Europeană a Drepturilor Omului

I. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite

La 2 februarie 2017, în adresa Agentului guvernamental a fost remisă scrisoarea dlui Roderick Liddell, Grefier-șef al Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO), prin care acesta a informat Guvernul Republicii Moldova (RM) despre expirarea perioadei de detașare a juriștilor secunzi. De asemenea, dl Liddell și-a exprimat dorința de a continua cooperarea cu Guvernul RM în sensul selectării unor noi candidați la funcțiile de juriști secunzi, subliniind aportul semnificativ adus de către aceștia în activitatea CEDO.

În acest context, la 13 februarie 2017, la Strasbourg, a avut loc întrevederea Reprezentantului Permanent al Republicii Moldova pe lângă Consiliul Europei cu dl Roderick Liddell.

Grefierul-șef al CEDO a menționat faptul că, cei 3 juriști secunzi au avut o contribuție importantă la examinarea admisibilității plîngerilor din partea cetățenilor RM la CEDO și acest ajutor rămîne a fi crucial în continuare, dat fiind numărul cererilor pendinte (1 367), dar și a celor care se înregistrează în continuare.

Astfel, în 2016, CEDO a examinat 777 de cereri în privința RM, dintre care 750 au fost declarate inadmisibile sau radiate, juriștii secunzi examinînd o parte importantă a acestor cereri. În rezultat, RM a reușit să coboare de pe locul 6, în 2012, pe locul 12, în 2016, în clasamentul statelor cu cele mai multe cereri pendinte la CEDO.

Ministerul Justiției a susținut poziția exprimată *supra*, date fiind rezultatele marcante ale juriștilor secunzi detașați la Curte, dar și înalta apreciere a Grefierului-șef al CEDO și a considerat ca fiind binevenită posibilitatea continuării susținerii CEDO prin secundare, și respectiv organizarea unui nou concurs la nivel național.

La 27 martie 2017, Prim-ministrul Republicii Moldova a acceptat propunerea Ministerului Justiției privind organizarea concursului pentru trei juriști secunzi la CEDO.

În această ordine de idei, notăm faptul că, Guvernul RM delegă juriști secunzi naționali din iulie 2012. Termenul contractelor juriștilor secunzi, Sorina Susanu și Oleg Rotari, a expirat la 30 iunie și respectiv, 8 iulie 2017.

Avînd în vedere cele expuse, subliniem că, elaborarea proiectului Hotărîrii Guvernului cu privire la delegarea juriștilor secunzi la Curtea Europeană a Drepturilor Omului este generată de intenția Guvernului Republicii Moldova de a continua buna practică de delegare la Grefa CEDO a trei juriști secunzi pentru a contribui la facilitarea examinării preliminare a cererilor adresate CEDO împotriva Republicii Moldova.

În context, *scopul* proiectului este oferirea de către Guvernul RM a unui suport pentru activitățile Grefei CEDO, eforturile statelor membre ale Consiliului Europei în acest sens fiind remarcate de către CEDO.

Nominalizarea persoanelor, ce urmează a fi delegate, are la bază un proces amplu de selectare organizat la nivel intern de Ministerul Justiției și extern de CEDO. În acest scop, în perioada mai-iulie și august-octombrie a anului curent, Ministerul Justiției a organizat și a desfășurat două runde de concurs pentru selectarea persoanelor care ar satisface condițiile și criteriile de înaltă calificare pentru a fi nominalizate în calitate de juriști secunzi. Concursul a fost compus din: preselecție, testarea scrisă în una din limbile oficiale de lucru a CEDO și un interviu.

În cadrul etapei finale organizate de CEDO, ce a constat din testul scris și interviul prin videoconferință, din cele 8 candidaturi propuse, Grefa CEDO a selectat 3 persoane: Dumitrița Bologan, Cornel Sotnic și Ludmila Petroman. Instituția europeană i-a calificat pe toți ca profesioniști excelenți, însă a fost menționat că, persoanele desemnate au cel mai potrivit profil pentru îndeplinirea sarcinilor specifice funcției.

Dumitrița Bologan a activat timp de 6 ani în calitate de consilier juridic superior la Misiunea Norvegiană de Experți pentru Promovarea Supremației Legii în Moldova (NORLAM). Anterior, ea a fost lector universitar al Facultății de Drept a Universității de Stat din Moldova.

Cornel Sotnic este consilier juridic al unui grup de companii agricole. El a mai activat în cadrul proiectului Suport pentru Consiliul Concurenței, implementat de o companie italiană cu

sucursala în București.

Ludmila Petroman activează de 10 ani în Ministerul Justiției. Este șef al Direcției avizare acte normative.

Menționăm că, prin scrisoarea din 22 noiembrie 2017 de nominalizare a finaliștilor concursului, *Grefierul-șef al CEDO a exprimat recunoștința pentru ca toate procedurile necesare să fie întreprinse, astfel încât cei trei juriști delegați să-și înceapă activitatea din 8 ianuarie 2018, pentru a evita anumite decalaje în activitatea Curții și pentru a permite acestora să participe la programul de instruire a noului personal, care va demara în ianuarie 2018.*

Ținem să precizăm că, o eventuală reînnoire a practicii de delegare va fi apreciată pozitiv de CEDO, va consolida imaginea Guvernului Republicii Moldova atât în fața Consiliului Europei, cât și a jurisdicției internaționale în general.

II. Principalele prevederi ale proiectului

Proiectul hotărârii Guvernului prevede aprobarea delegării juriștilor secunzi la CEDO, preselecțai în urma concursului organizat și desfășurat de către Ministerul Justiției și selecțai de către Grefa CEDO.

Prin prezentul proiect se propune:

- 1) facilitarea examinării preliminare a cererilor adresate CEDO împotriva Republicii Moldova și reducerea numărului acestora;
- 2) crearea cadrului juridic privind delegarea juriștilor, care va cuprinde toate aspectele referitoare la activitatea acestora.

Juriștii delegați vor fi implicați în lucrările Grefei și vor acorda asistență în cazul cererilor adresate împotriva țării noastre. Durata inițială a contractului va fi de un an, cu posibilitatea prelungirii pe un nou termen. Condițiile de secundare a Grefei CEDO urmează a fi stabilite într-un Memorandum de Înțelegere, încheiat separat, pentru fiecare jurist secund, între Guvernul Republicii Moldova și CoE.

Cuantumul lunar pentru plata serviciilor juriștilor delegați la Grefa CEDO, plata pentru asigurare medicală și asigurarea cu locuință de serviciu sunt prevăzute expres în anexa la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la delegarea juriștilor secunzi la Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

La stabilirea cuantumului plăților s-au luat în considerare indicii prețului de consum, indicii nivelului de trai, minimumul de existență și indicii costului vieții, calculați de instituțiile de specialitate pentru remunerarea lucrătorilor internaționali.

În conformitate cu *Rezoluția Comitetului de Miniștri CM/Res (2012)2 ce stabilește reguli pentru secunzii la Consiliul Europei (Resolution [CM/Res\(2012\)2 establishing Regulations for secondments to the Council of Europe](#))(§ 2)*, statul care delegă secunzii, în cazul dat Republica Moldova, are obligația de a suporta cheltuielile de remunerare și prestațiile aferente; să acopere asigurarea socială, medicală și pentru accidente, în conformitate cu prevederile legislației naționale și reglementările internaționale. Această exigență ține de responsabilitatea statelor membre ale CoE. Cheltuielile asumate de CEDO sunt cele de transport, constituind o sumă fixă, suficientă încât să permită acoperirea cheltuielilor pentru biletele de avion tur-retur de 6 ori pe an (§ 23c).

Rezoluția CM/Res (2012)2 fixează condițiile de delegare la Consiliul Europei a funcționarilor internaționali, naționali, regionali sau locali, precum și a altor persoane trimise de către statele membre în corespundere cu legislația lor națională. Cerințele de calificare ale persoanelor delegate, expuse în § 14 din rezoluție se referă la experiența de minimum 3 ani în funcții publice sau de consultanță echivalente categoriilor A sau B4 – B6, precum și cunoașterea aprofundată a uneia din limbile oficiale ale CoE. Potrivit condițiilor de angajare și indemnizațiilor candidaților selecțai în rezultatul unei proceduri externe¹ (identificate pe site-ul Consiliului Europei), categoriilor B4 – B6 le corespunde următorul nivel de salarizare:

B4: 3 919,79 €

B5: 4 553,43 €

B6: 5 292,04 €.

Pornind de la exigențele de calificare pentru juriștii secunzi delegați, având în vedere

¹[https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?p=&Ref=ADMIN/RH\(2014\)15&Language=lanEnglish&Ver=original&Site=COE&BackColorInternet=DBDCF2&BackColorIntranet=FDC864&BackColorLogged=FDC864&direct=true](https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?p=&Ref=ADMIN/RH(2014)15&Language=lanEnglish&Ver=original&Site=COE&BackColorInternet=DBDCF2&BackColorIntranet=FDC864&BackColorLogged=FDC864&direct=true)

prevederile *Rezoluției CM/Res (2012)2*, cuantumul lunar pentru plata serviciilor juriștilor delegați la Grefa CEDO se propune a fi la nivelul minim de salarizare corespunzător categoriilor B4-B6, echivalent sumei de 3900 euro. Din această sumă urmează a fi reținute contribuțiile de asigurări sociale la sistemul public de asigurări sociale, primele de asigurare obligatorie de asistență medicală suportate de persoana asigurată, precum și impozitul pe venit.

La asigurarea cu locuință de serviciu a juristului secund (stabilirea cuantumului chiriei lunare) s-a ținut cont de prevederile pct. 39 și anexei nr. 1 la *Regulamentul privind activitatea administrativ-financiară a instituțiilor serviciului diplomatic al Republicii Moldova peste hotare, aprobat prin Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr. 987 din 11 august 2003*.

Potrivit prevederilor enunțate, chiria lunară a locuinței de serviciu se divizează în patru categorii, orașul Strasbourg fiind atribuit la categoria III. Chiria lunară a locuinței de serviciu a personalului misiunii diplomatice se plafonează între 1100 și 2300 euro, potrivit anexei nr. 1 la *Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr. 987 din 11 august 2003*. Astfel, avînd în vedere calificările și responsabilitățile juristului secund la Grefa CEDO (Strasbourg), plata chiriei locuinței de serviciu se propune a fi asimilată cu cea a consilierului (1600 euro).

Pentru identificarea sumei de asigurare medicală în Republica Franceză s-a luat ca bază de calcul asigurarea medicală pentru personalul Reprezentanței permanente a RM pe lângă CoE. Costul acesteia în evoluție, pe parcursul anilor 2010-2012 a constituit pentru o persoană în 2010 - 147 euro, 2011 -160 euro și 2012 – 178 euro, ceea ce reprezintă o creștere anuală a cuantumului asigurării medicale în medie cu 11%. Respectiv, pentru anul 2018 se propune suma de asigurare medicală de 300 euro.

III. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea prezentului proiect va necesita cheltuieli de la bugetul de stat pentru plata serviciilor juriștilor secunzi, plata pentru asigurare medicală și asigurarea cu locuință de serviciu. Astfel, pentru fiecare jurist secund va fi necesară alocarea lunară a următoarelor sume: 3900 euro pentru plata serviciilor prestate de către juristul secund pentru Grefa Curții Europene a Drepturilor Omului; 300 euro pentru asigurarea medicală; 1600 euro pentru asigurarea cu locuință de serviciu a juristului secund (chirie lunară).

La planificarea și alocarea mijloacelor financiare urmează să se țină cont și de contribuțiile de asigurări sociale și medicale pe care le suportă angajatorul potrivit legislației. Astfel, suplimentar la cuantumul plății pentru serviciile prestate, prevăzute în anexa la proiectul hotărîrii, urmează a fi alocate surse financiare pentru achitarea contribuțiilor de asigurări sociale și medicale suportate de angajator, în sumă echivalentă a 1072,5 euro lunar per jurist secund $((3900 \times 23\%) + (3900 \times 4,5\%) = 1072,5)$.

În scopul achitării plăților pentru serviciile juriștilor secunzi, plata pentru asigurare medicală și asigurarea cu locuință de serviciu, precum și contribuțiile datorate de angajator, Ministerul Finanțelor urmează să aloce Ministerului Justiției echivalentul în lei al sumei de 247410 euro $((3900 + 300 + 1600) \times 3 \times 12) + (1072,5 \times 3 \times 12) = 247410$.

Totodată, ținînd cont de faptul că în buget nu s-au planificat resurse financiare în acest scop, prezentul proiect propune ca suma necesară pentru cheltuielile estimate să fie acoperite din fondul de rezervă a Guvernului.

IV. Respectarea transparenței decizionale

În scopul respectării prevederilor *Legii nr. 239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional*, proiectul Hotărîrii Guvernului a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Justiției www.justice.gov.md, compartimentul *Transparența decizională*, directoriul *Proiecte de acte normative remise spre coordonare*.